

ARTYKUŁ ORYGINALNY / ORIGINAL PAPER

Otrzymano/Submitted: 14.09.2016 • Zaakceptowano/Accepted: 16.12.2016

© Akademia Medycyny

Występowanie nagłego zatrzymania krążenia w warunkach pozaszpitalnych i skuteczność działań ratowniczych w powiecie nowosądeckim i nowotarskim***The incidence of sudden cardiac arrest outside the hospital conditions and the effectiveness of rescue operations in Nowy Sącz County and Nowy Targ County*****Marek Duda**

specjalista pielęgniarstwa ratunkowego, ratownik medyczny

Streszczenie

Wstęp. Nagłe zatrzymanie krążenia (NZK) poza szpitalem należy do najcięższych stanów medycznych. Szacuje się, że na świecie jedna dorosła osoba na 1000 każdego roku doświadcza NZK poza szpitalem. Podjęcie natychmiastowej interwencji u osób z NZK zwiększa szansę ich przeżycia. **Cel pracy.** Celem pracy była analiza występowania nagłego zatrzymania krążenia w warunkach pozaszpitalnych w powiecie nowosądeckim i nowotarskim oraz ocena skuteczności działań ratowniczych. **Material i metody.** Badaniem retrospektywnym objęto 16 392 kart wyjazdowych zespołów ratownictwa medycznego z Nowego Sącza i Nowego Targu w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 roku. Analiza pozwoliła na wyodrębnienie 448 kart pacjentów, u których rozpoznano NZK w analizowanym okresie. Kryteria analizy obejmowały: przyczyny wezwania zespołu, miejsce wystąpienia nagłego zatrzymania krążenia, osoby wzywające zespół ratownictwa medycznego, czas dojazdu, wiek i płeć badanych, choroby współwystępujące, działania podjęte na miejscu zdarzenia, skuteczność działań ratowniczych. **Wyniki.** Do nagłego zatrzymania krążenia doszło w 448 przypadkach, co stanowiło 2,73% wszystkich wyjazdów w analizowanym okresie. Nagłe zatrzymanie krążenia najczęściej miało miejsce w domu chorego, a jego przyczyną były schorzenia kardiologiczne. Pomoc do poszkodowanych była wzywana przez członków najbliższej rodziny, świadków zdarzenia lub pracowników służb medycznych innych niż zintegrowany zespół ratowniczy. Przed przyjazdem zespołu ratownictwa medycznego resuscytację podjęto w 37 przypadkach, w wyniku czego 12 pacjentów przeżyło i 25 zmarło. *Anestezjologia i Ratownictwo 2016; 10: 350-357.*

Słowa kluczowe: nagłe zatrzymanie krążenia, działania ratownicze, łańcuch przeżycia, zespoły ratownictwa medycznego

Abstract

Background. Sudden cardiac arrest (SCA) outside the hospital is one of the most severe medical conditions. It is estimated that every year 1 out of 1 000 adults worldwide undergo cardiac arrest outside the hospital. The adoption of immediate intervention in people with SCA increases the chance of their survival. **Aim.** The aim of the study was to analyze the incidence of sudden cardiac arrest outside the hospital conditions in Nowy Sącz County and Nowy Targ County and the assessment of the effectiveness of rescue operations. **Material and methods.** Retrospective study included 16 392 emergency dispatch cards in Nowy Sącz and Nowy Targ from 1 January to 30 June 2011. The analysis allowed for isolating 448 cards of patients diagnosed with cardiac arrest, during the period

considered. The criteria for the analysis included: the reasons of calling medical services, the place of incidence of sudden cardiac arrest, people calling emergency medical services, travel time, age and sex of the respondents, comorbidities, actions taken at the scene and the effectiveness of rescue operations. **Results.** Sudden cardiac arrest was found in 448 cases, which represented 2.73% of all trips in the period considered. It occurred most often in a patient's house and its cause was heart problems. Immediate family members, witnesses or employees of medical services other than the integrated rescue team summoned help to the victims. Before the arrival of emergency medical services, the resuscitation activities were performed in 37 cases, as a result of which 12 patients survived and 25 died. *Anestezjologia i Ratownictwo 2016; 10: 350-357.*

Keywords: sudden cardiac arrest, rescue operations, the chain of survival, emergency medical services